

Wyrok Trybunału (szósta izba) z dnia 2 września 2021 r. (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Győri Ítéltábla – Węgry) – JZ / OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt., OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.

(Sprawa C-932/19) ⁽¹⁾

[Odesłanie prejudycjalne – Ochrona konsumentów – Nieuczciwe warunki umowne – Dyrektywa 93/13/EWG – Artykuł 1 ust. 2 – Artykuł 6 ust. 1 – Kredyt denominowany w walucie obcej – Różnica między kursem wymiany mającym zastosowanie przy uruchomieniu środków z kredytu a kursem mającym zastosowanie przy ich spłacie – Uregulowanie państwa członkowskiego przewidujące zastąpienie nieuczciwego warunku przepisem prawa krajowego – Możliwość unieważnienia przez sąd krajowy całej umowy zawierającej nieuczciwy warunek umowny – Ewentualne uwzględnienie ochrony przewidzianej przez te przepisy i woli konsumenta dotyczącej stosowania tych przepisów]

(2021/C 431/26)

Język postępowania: węgierski

Sąd odsyłający

Győri Ítéltábla

Strony w postępowaniu głównym

Strona powodowa: JZ

Strona pozwana: OTP Jelzálogbank Zrt., OTP Bank Nyrt., OTP Faktoring Követeléskezelő Zrt.

Sentencja

Artykuł 6 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie przepisom krajowym, które, w odniesieniu do umów kredytu zawartych z konsumentem, prowadzą do stwierdzenia nieważności warunku dotyczącego różnicy kursowej uznawanego za nieuczciwy i zobowiązują właściwy sąd krajowy do zastąpienia go przepisem prawa krajowego nakazującym stosowanie oficjalnego kursu wymiany, nie przewidując dla tego sądu możliwości uwzględnienia żądania zainteresowanego konsumenta, zmierzającego do unieważnienia umowy kredytu w całości, nawet jeśli ten sąd uznałby, że utrzymanie w mocy tej umowy byłoby sprzeczne z interesami konsumenta, zwłaszcza w świetle ryzyka kursowego, które konsument nadal ponosiłby na podstawie innego warunku rzeczzonej umowy, pod warunkiem że ten sam sąd jest jednak w stanie ustalić – w ramach wykonywania przysługujących mu suwerennych uprawnień w zakresie oceny dowodów, nad którymi nie może przeważać wola wyrażona przez tego konsumenta – że zastosowanie środków przewidzianych przez te przepisy krajowe pozwala na przywrócenie sytuacji prawnej i faktycznej tego konsumenta, jaka istniałaby w braku tego nieuczciwego warunku.

⁽¹⁾ Dz.U. C 161 z 11.5.2020.

Odwołanie od wyroku Sądu (trzecia izba) wydanego w dniu 30 czerwca 2021 r. w sprawie T-635/19, *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro i in. / Komisja*, wniesione w dniu 3 września 2021 r. przez *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro i in.*

(Sprawa C-549/21 P)

(2021/C 431/27)

Język postępowania: włoski

Strony

Wnoszący odwołanie: *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro*, *Montani Antaldi Srl*, *Fondazione Cassa di Risparmio di Fano*, *Fondazione Cassa di Risparmio di Jesi*, *Fondazione Cassa di Risparmio della Provincia di Macerata* (przedstawiciele: adwokaci *A. Sandulli*, *S. Battini*, *B. Cimino*)

Druga strona postępowania: Komisja Europejska

Żądania wnoszących odwołanie

- uchylenie wyroku z dnia 30 czerwca 2021 r. ogłoszonego przez trzecią izbę Sądu Unii Europejskiej w sprawie *Fondazione Cassa di Risparmio di Pesaro i in.* / Komisja (T-635/19);
- w konsekwencji, zgodnie z żądaniem w pierwszej instancji, ustalenie i stwierdzenie powstania odpowiedzialności pozaumownej Komisji Europejskiej z tego powodu, że uniemożliwiła ona, w drodze niezgodnych z prawem instrukcji przekazanych krajowym władzom włoskim, dokapitalizowanie Banca delle Marche przez Fondo Interbancario italiano per Tutela dei Depositi (międzybankowy fundusz ochrony depozytów);
- w związku z powyższym, zasądzenie od Komisji Europejskiej odszkodowania za szkody wyrządzone skarżącym, oszacowane zgodnie z kryteriami przedstawionymi w skardze lub w kwocie, jaka zostanie uznana za słuszną;
- ewentualnie, przekazanie sprawy Sądowi do ponownego rozpoznania w celu zbadania pozostałych zarzutów podniesionych w pierwszej instancji;
- obciążenie Komisji Europejskiej kosztami postępowania w obu instancjach.

Zarzuty i główne argumenty

1. Zarzut pierwszy odwołania: oczywiste przeinaczenie i wprowadzające w błąd przedstawienie okoliczności faktycznych i środków dowodowych zgromadzonych w pierwszej instancji, brak zbadania decydującej okoliczności faktycznej oraz nielogicznego i błędnego charakteru uzasadnienia.

Zdaniem Sądu materiał dowodowy dostarczony w toku postępowania nie jest wystarczający do wykazania, że na decyzję władz włoskich decydujący wpływ miała Komisja, i że, przeciwnie, nie podjęły one decyzji w sposób niezależny, na podstawie własnej oceny dotyczącej terminów, sposobów i przesłanek restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banca delle Marche. Podsumowując, zdaniem Sądu na restrukturyzację i uporządkowaną likwidację Banca delle Marche ze strony władz włoskich zasadniczo miał wpływ jego stan u progu upadłości. Z tego względu, chociaż Komisja utrudniała/uniemożliwiała działania naprawcze, nie może zostać uznana za odpowiedzialną za decyzję w sprawie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banca delle Marche. Takie przedstawienie stanowi oczywiste przeinaczenie dowodów. Wszystkie okoliczności faktyczne, dowody, stwierdzone przesłanki i poufne dokumenty uzyskane w toku postępowania wydają się jednoznaczne: władze włoskie na każdym etapie przypominały skuteczne i niemożliwe do przewyżczenia uwarunkowania wynikające z dokładnych instrukcji otrzymanych od Komisji Europejskiej. Z dokumentów w aktach sprawy w pierwszej instancji wynika bowiem z pewnością: i) że władze włoskie poszukiwały wszelkich możliwych alternatywnych rozwiązań w celu przeprowadzenia postępowania naprawczego wobec Banca delle Marche, co zostało uniemożliwione przez sprzeciw Komisji Europejskiej; ii) że te alternatywne rozwiązania w wysokim stopniu ograniczyły szkodliwy wpływ na akcjonariuszy i obligatariuszy.

2. Drugi motyw odwołania: naruszenie lub błędne zastosowanie art. 340 akapit drugi TFUE, a w szczególności wymogów dotyczących stwierdzenia związku przyczynowego określonych w prawie Unii; naruszenie zasady skuteczności i bliskości dowodów.

W ramach stwierdzenia związku przyczynowego Sąd wyraźnie pomylił przyczynę „decydującą” i przyczynę „wyłączną” szkody. Zachowanie Komisji nie mogłoby też być „wyłączną” przyczyną restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Banca delle Marche. Jak jednak obszernie wykazały i udokumentowały strony skarżące w pierwszej instancji, takie zachowanie Komisji było z pewnością przyczyną „decydującą”. W konsekwencji, poprzez wykluczenie istnienia związku przyczynowego tylko z tego względu, że zarzucane zachowanie instytucji europejskiej nie stanowiło „wyłącznej” przyczyny szkody podnoszonej przez strony skarżące, Sąd dopuścił się oczywistego błędu co do prawa w wykładni pojęcia „wystarczająco bezpośredniego związku przyczynowego”. Z powyższego wynika naruszenie lub błędne zastosowanie art. 340 akapit drugi TFUE, a w szczególności wymogów dotyczących stwierdzenia związku przyczynowego określonych w prawie Unii, a także naruszenie zasady skuteczności i bliskości dowodów.